

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสิ่งก่อสร้างในชุมชนกรณีศึกษา : การสร้างสะพานข้ามคลอง ป. พิบูลสงคราม ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นงานวิจัยและพัฒนา ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สะพานข้ามคลองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการสร้างสะพานข้ามคลอง ป.พิบูลสงคราม ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน สามารถทำได้ ตำแหน่ง และรูปแบบของสะพานที่ตรงตามความต้องการของประชาชนในชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยประชาชนที่ตั้งบ้านเรือน และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ 15, 16 และ 17 ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และสามารถแสดงความคิดเห็นได้ จำนวน 456 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณค่าขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane) ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 213 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 300 คน จึงใช้ทั้งหมดจากประชากรที่เข้าร่วมประชุมเวทีประชาคมและนำมาตอบแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม มีตัวแทนชุมชนจากเวทีประชาคม 9 คน พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 15, 16 และ 17 จำนวน 3 คนและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 16 จำนวน 2 คน กำนันตำบลบางปะกง จำนวน 1 คน สารวัตรกำนัน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 17 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการประชุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

1. แบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทั่วไปของประชากร และด้านการรับทราบข้อมูลข่าวสารในการสร้างสะพาน การเลือกรูปแบบโครงสร้างสะพาน ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการสร้างสะพาน

2. การใช้เทคนิคการจัดเวทีประชาคม เพื่อหาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา

3. การใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ตำแหน่ง และรูปแบบสะพานที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคม จากแบบสอบถามและจากการประชุมกลุ่มย่อย

การศึกษาวเคราะห์เอกสารทางวิชาการและเอกสารการพัฒนาพบว่า การดำเนินงานเลือกตำแหน่ง และรูปแบบสะพาน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มีการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลจากการจัดเวทีประชาคม จากแบบสอบถาม และจากการสนทนากลุ่มเพิ่มเติม ดังนี้

1) จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมและจากแบบสอบถามพบว่า ประชาชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศชายจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 60.67 เพศหญิงจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 39.33 โดยประชาชนมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 41 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 73.67 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยม ศึกษาตอนต้นจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 27.33 ส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 83.67 กลุ่มผู้มีรายได้ 10,001-15,000 บาทมากที่สุด จำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.33

2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการสร้างสิ่งปลูกสร้างในชุมชน ประชาชนที่เข้าร่วมเวทีประชาคมและตอบแบบสอบถาม ทุกคนรับรู้ข้อมูลแล้ว ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากผู้นำชุมชน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือรับรู้ข้อมูลจากสมาชิก อบต. จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 37 และรับรู้ข้อมูลจากหน่วยงานราชการ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 14

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดเวทีประชาคมและจากแบบสอบถาม ได้มีการนำเสนอรูปแบบโครงสร้างสะพาน มีการอธิบายถึงโครงสร้างและข้อดีข้อเสียของสะพานแต่ละแห่ง ให้ประชาชนรับทราบ จากนั้นจึงให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเลือกรูปแบบของสะพานในแบบสอบถาม สรุปว่า ประชาชนส่วนใหญ่เลือกแบบสะพาน รูปแบบที่ 3 มากที่สุด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.34 รองลงมาคือรูปแบบที่ 2 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 32 รูปแบบที่ 1 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.33 และรูปแบบที่ 4 น้อยที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.33

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ได้มีการนำเสนอปัญหา เรื่องความเหมาะสมของตำแหน่ง และรูปแบบสะพาน สภาพแวดล้อม ทัศนียภาพและเรื่องารเกิดอุบัติเหตุในขณะที่ใช้สะพาน สาเหตุ คือ ตำแหน่ง และรูปแบบสะพานไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

การก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน แนวทางแก้ไขคือ ควรคำนึงถึงตำแหน่ง และรูปแบบสะพานที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างสะพาน วัสดุในการก่อสร้างควรเหมาะสมและได้มาตรฐาน การใช้งบประมาณที่เหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด

5.1.2 ผลการวิเคราะห์โครงการพัฒนา

1) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ข้อมูลที่ได้จากข้อ 5.1.1 นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ได้ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

(1) ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสิ่งปลูกสร้างในชุมชน

(2) แนวทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ การจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสิ่งปลูกสร้างในชุมชน ผู้วิจัยได้กำหนดโครงการก่อสร้างสะพาน มีการกำหนดตำแหน่งและเลือกรูปแบบสะพาน จำนวน 4 รูปแบบ ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เลือกรูปแบบที่เห็นว่าเหมาะสมกับสภาพพื้นที่มากที่สุด

2) ผลการกำหนดโครงการพัฒนา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามา กำหนดโครงการพัฒนา ดังนี้คือ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลอง ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสะพานที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทำให้ได้ตำแหน่ง และรูปแบบสะพานที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำไปปฏิบัติ

3) ผลการจัดทำโครงการพัฒนา ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการนำร่องภายใต้ชื่อ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลอง ป. พิบูลสงคราม แบบมีส่วนร่วม โดยการจัดเวทีประชาคม มีการนำเสนอตำแหน่ง และรูปแบบสะพาน จำนวน 4 รูปแบบ ผู้ออกแบบเป็นผู้อธิบายถึงโครงสร้างสะพาน พร้อมข้อดี ข้อเสีย ของสะพานแต่ละรูปแบบให้ประชาชนได้รับทราบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสะพานที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รักษาสภาพแวดล้อม ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน และสามารถใช้งบประมาณได้อย่างประหยัดสูงสุด

4) ยุทธศาสตร์ที่ทำให้การทำงานนี้ได้ผล การสร้างการมีส่วนร่วม สร้างโดยการจัดเวทีประชาคมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย โดยมีการพูดคุยแบบเป็นกันเองถึงแนวคิดในการสร้างสะพาน ซึ่งทำให้ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น เพราะปกติไม่มีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

5.1.3 ผลการทดลองใช้และปรับปรุงโครงการพัฒนา

1) จากการนำโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลอง แบบมีส่วนร่วม ทำให้ได้ตำแหน่งและรูปแบบสะพาน ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รักษาสภาพแวดล้อม ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยสูงสุด

2) ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินโครงการมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการ ในประเด็นวิธีดำเนินการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการจัดเวทีประชาคมนำเสนอตำแหน่ง และรูปแบบสะพานจำนวน 4 แบบ มีผู้ออกแบบเป็นผู้อธิบายข้อมูลให้ประชาชนรับทราบ และออกความคิดเห็น เพื่อตอบแบบสอบถาม เลือกตำแหน่งและรูปแบบสะพานที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยสูงสุด โดย จากความพึงพอใจของประชาชนในชุมชนที่ใช้สะพาน และสถิติการเกิดอุบัติเหตุของผู้ใช้สะพาน ลดลง โดยการเปรียบเทียบสถิติหลังการเปิดใช้สะพานอย่างเป็นทางการ 3 เดือน เพื่อเปรียบเทียบกับสถิติการเกิดอุบัติเหตุการใช้สะพานตัวอื่นที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและเลือกรูปแบบสะพาน

5.1.4 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำโครงการก่อสร้างสะพาน

ผลการศึกษาเรื่องการสร้างยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสิ่งปลูกสร้างในชุมชน กรณีศึกษา: การสร้างสะพานข้ามคลอง ป. พิบูลสงคราม ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้ได้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้นำชุมชนเพื่อทราบปัญหาในการใช้สะพาน และใช้เทคนิคการจัดประชุมเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสะพาน โดยใช้วิธีการทำหนังสือเชิญหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 456 คน และมีประชาชนเข้าร่วมจัดเวทีชุมชนจำนวน 300 คน โดยผู้วิจัยซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง มีหน้าที่กำกับดูแลงานก่อสร้างเป็นผู้ดำเนินการในการนำเสนอตำแหน่งและรูปแบบสะพาน มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเป็นผู้ออกแบบและเป็นผู้อธิบายข้อมูลต่างๆของสะพานพร้อมทั้งนำเสนอข้อดี และข้อเสียของสะพานแต่ละแบบให้ประชาชนในที่ประชุมเวทีประชาคมรับทราบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เข้าร่วมเวทีประชาคมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตอบแบบสอบถาม ร่วมกันกำหนดตำแหน่งและเลือกรูปแบบสะพานที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยสูงสุด

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การศึกษาปัญหาของผู้ใช้สะพาน ในชุมชนหมู่ที่ 15, 16 และ 17 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง

ข้อค้นพบในผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อสรุปสำคัญที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้ ปัญหาของผู้ใช้สะพานในชุมชนหมู่ที่ 15, 16 และ 17 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง พบว่าประชาชนในชุมชนหมู่ที่ 15, 16 และ 17 ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง และเลือกรูปแบบสะพาน ทำให้สะพานข้ามคลองที่มีอยู่ในชุมชน มีตำแหน่งและออกแบบไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ทัศนียภาพในชุมชนไม่สวยงาม การใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า และทำให้เกิดอุบัติเหตุในการใช้สะพานได้ง่ายซึ่งสอดคล้องกับบัวพันธ์ พรหมพิง และคนอื่นๆ (2539, หน้า 84-91) ศึกษาการเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาของชาวบ้านเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาหรือเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในการพัฒนาของชาวบ้านในเขต ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ชาวบ้านโดยทั่วไปจะเข้าร่วมเพียงบางขั้นตอนเพราะมีความรู้สึกว่าเป็นความรับผิดชอบของทางราชการ ซึ่งตรงกับ กรมโยธาธิการกระทรวงมหาดไทย (2532, หน้า 45-48) กล่าวว่า การเลือกชนิดของโครงสร้างสะพาน ก็เพื่อให้ได้โครงสร้างที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สภาพพื้นที่ มีราคาก่อสร้างต่ำ มีความมั่นคงแข็งแรงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกชนิดของโครงสร้างมีหลายอย่าง ดังนี้

- 1) ความยาวช่วงของสะพาน โครงสร้างของสะพานแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ โครงสร้างส่วนบน และโครงสร้างส่วนล่าง โดยทั่วไปแล้วโครงสร้างส่วนบนของสะพานจะมีราคาก่อสร้างสูง เมื่อสะพานมีความยาวช่วงมาก ดังนั้นถ้าเราสามารถเลือกสะพานที่มีความยาวช่วงน้อยๆ ก็จะทำให้ราคาก่อสร้างสะพานถูกลง
- 2) สถานที่ก่อสร้าง ในการก่อสร้างสะพานในบริเวณที่ห่างไกล ชนิดของโครงสร้างสะพานที่เหมาะสม ควรเป็นชนิดหล่อในที่ หรือหล่อที่บริเวณหน้างานซึ่งสามารถยกหรือเลื่อนเข้าติดตั้งได้ง่าย เช่น แบบแผ่นพื้น แบบคานคอนกรีตอัดแรง ทั้งระบบดิงเหล็กอัดแรงก่อนและหลัง แต่ถ้าก่อสร้างในบริเวณย่านชุมชนหนาแน่น ซึ่งมีปัญหาในเรื่องการจราจรติดขัด มักนิยมเลือกชนิดของโครงสร้างสะพานแบบคานคอนกรีตอัดแรงในระบบดิงเหล็กอัดแรงก่อน โดยก่อสร้างก่อน แล้วจึงขนย้ายคานเข้ามาติดตั้งในช่วงที่มีการจราจรน้อย เช่น ในเวลากลางคืน เป็นต้น หรืออาจเลือกโครงสร้างชนิดอื่นๆ เช่น สะพานตัน

3) ลักษณะการใช้งาน ในบางครั้งอาจมีความจำเป็นจะต้องทำสะพานเบียง ซึ่งใช้เป็นสะพานชั่วคราว เมื่อก่อสร้างสะพานถาวรเสร็จแล้วก็จะทำการรื้อถอนออกไป ในกรณีเช่นนี้อาจเลือกก่อสร้างสะพานชั่วคราวที่ก่อสร้างด้วยไม้ หรืออาจเลือกใช้สะพานเหล็กแบบลิฟท์ก็ได้

4) การบำรุงรักษา ในการเลือกชนิดของโครงสร้างสะพานจะต้องคำนึงถึงเรื่องการบำรุงรักษาสะพานด้วย เช่น สะพานไม้ก็ต้องคอยตรวจดูว่าไม้ตัวไหนที่ผุพังตามกาลเวลาก็จะต้องเปลี่ยนใหม่อยู่เสมอ หรือถ้าเป็นสะพานเหล็ก ก็จะต้องมีการทาสีเป็นประจำเพื่อป้องกันการเกิดสนิม โดยเฉพาะในบริเวณใกล้ชายทะเลก็ควรจะหลีกเลี่ยงโครงสร้างที่มีความสลับซับซ้อนยุ่งยากมาก เกินขีดความสามารถของผู้รับจ้างเหมา หรือมีวัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการก่อสร้างสะพานชนิดนั้น ๆ ก็จะทำให้เกิดผลเสียหายต่อโครงการก่อสร้าง หรืออาจทำให้ราคาก่อสร้างสูงขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า ในการพิจารณาเลือกชนิดของโครงสร้างสะพานตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีความสำคัญมาก จะต้องพิจารณาเลือกให้ได้ชนิดที่เหมาะสมกับสภาพล้อมและการใช้งานโดยให้มีความคุ้มค่าและค่าบำรุงรักษาน้อยโดยจะต้องคำนึงถึงการขยายตัว ในอนาคตของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

5.2.2 การสร้างยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการสร้างสะพานในชุมชนหมู่ที่ 15, 16 และ 17 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง

จากการวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นบริบทของชุมชนก่อนที่จะเริ่มทำการศึกษาวิจัย พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการออกแบบสิ่งปลูกสร้างในชุมชนของประชาชนในชุมชน หมู่ที่ 15, 16 และ 17 ได้แก่ การดำเนินงานก่อสร้างส่วนใหญ่ผู้นำชุมชน หน่วยงานของทางราชการ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกง เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ตั้งแต่การออกแบบ การเลือกพื้นที่การก่อสร้าง ทำให้ได้สิ่งก่อสร้างที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในชุมชน ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และไม่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเนเว โสคติพันธ์ (2543, หน้า 89) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน พบว่า ประชาชนในชนบทเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ที่มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาชุมชนมาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชนมากกว่าผู้ที่มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาชุมชนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแชปปีน (Chapin 1977, pp. 215-217) ได้เสนอเรื่องชีวิตระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคม โดยได้กำหนดระดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมกิจกรรมของประชาชน ดังนี้

- 1) การมีความสนใจในกิจกรรมและการเข้าร่วมประชุม
- 2) การให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
- 3) การเป็นสมาชิกและกรรมการ

- 4) การเป็นเจ้าหน้าที่
- 5) พิธีกรควรมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
- 6) ผู้ที่จะเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมประชุมเวทีประชาคมควรเป็นผู้นำชุมชน
- 7) เมื่อประชาชนได้รับหนังสือเชิญประชุมจากหน่วยงานราชการจะรู้ดีกว่าตนมีความสำคัญ

ความสำคัญ

ทั้งนี้จะมีลักษณะต่างๆ ที่แสดงออก คือ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ การบริจาคเงินทองวัสดุสิ่งของ การเสียสละเวลา แรงงานการเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ และเป็นผู้ดำเนินการในกิจกรรมนั้นโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาพงษ์ เฉลิมไชย (2539, หน้า 22) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ เพศ การได้รับข่าวสารจากวารสาร หรือเอกสาร การพบปะพูดคุยกับข้าราชการ การเข้าร่วมประชุมกับข้าราชการ การพบปะพูดคุยกับนักการเมือง การพบปะพูดคุยกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อสังเคราะห์ข้อมูลแล้ว ได้นำเสนอเป็นแนวทางสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการออกแบบโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างในชุมชน โดยมุ่งเน้นการกระตุ้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดการสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมทั้งในหน่วยงานของรัฐ ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน รวมถึงการนำผลที่ได้ไปพัฒนาโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองในชุมชน ที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของชุมชน ดังนี้

- 1) รวบรวมความต้องการของประชาชนในชุมชน โดยใช้การจัดเวทีประชาคมเป็นเครื่องมือ เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้แทนประชาชนได้เสนอความต้องการการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และสถานที่

- 2) จัดทำรูปแบบสะพานหลายรูปแบบ การอธิบายรูปแบบโครงสร้างในแต่ละแบบ พร้อมทั้งข้อดีและข้อเสีย การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ครบทุกรูปแบบ โดยหน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุนการดำเนินการ โครงการ และปรับกระบวนการทัศนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้มีการทำงานแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น

3) รัฐหรือหน่วยงานต่างๆ ควรสนับสนุนโครงการตามที่ประชาชนร้องขอตามความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม

4) เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม

สิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบจากการจัดประชุมเวทีประชาคม พบว่า

1) การจัดประชุมเวทีประชาคมควรจัดในช่วงเวลาเย็น เพราะประชาชนส่วนใหญ่ว่างจากงานแล้ว จึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมประชุมเวทีประชาคม

2) ประชาชนส่วนใหญ่ชอบให้ผู้วิจัยเรียกแทนตัวเองว่าคุณ เพราะจะเกิดความภาคภูมิใจ

3) การชี้แจงข้อมูลต่างๆในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมเวทีประชาคม และการดำเนินการก่อสร้างสะพาน ให้ประชาชนรับรู้ก่อนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทำให้ได้รับรู้เรื่องราวและทำความเข้าใจก่อน

4) ระยะเวลาในการจัดประชุมประชาคม ควรใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง เพราะถ้าใช้เวลามากกว่านี้จะทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย ให้ความสนใจน้อยลงหรือลุกออกจากการประชุม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัย เพื่อติดตามประเมินผลกระทบจากการสร้างสะพานในด้านต่างๆ เช่น อัตราการใช้สะพาน ปัญหาจากการใช้สะพาน ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้สะพาน

2) การวิจัยประเด็นอื่นเพิ่ม โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของสำนักงานไฟฟ้าภูมิภาค เรื่องการติดตั้งไฟฟ้าตามสะพานและทางสาธารณะ ที่สร้างขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน